

ONDERZOEKSPLAN ARMOEDEBELEID

REKEN

KAMER
UTRECHT

ONDERZOEKSPLAN ARMOEDEBELEID

27 maart 2023

1 INLEIDING

Huishoudens worden in deze tijd geconfronteerd met sterk oplopende prijzen van energie en levensonderhoud. Daardoor krijgen meer Utrechters moeite om rond te komen en mee te kunnen doen. Armoede werkt door op andere levenssterreinen zoals gezondheid, sport en welzijn. Utrechters die moeite hebben met rondkomen, hebben vaker gezondheidsproblemen, doen minder vaak mee in de maatschappij en zijn minder tevreden over hun leven.ⁱ

In onze gesprekken met de raadsfracties in het najaar van 2022 is het onderwerp armoede met regelmaat benoemd. Raadsleden hebben vragen over de effecten van de huidige situatie. Ontstaan er bijvoorbeeld nieuwe groepen armen? En wat is het bereik en wat zijn de effecten van de armoederegelingen die in Utrecht worden ingezet? Ook Utrechters stellen in onze uitvraag via het Bewonerspanel soortgelijke vragen. Terugkerend zijn de vragen of het lukt om alle Utrechters die (financiële) hulp nodig hebben te bereiken en of het vervolgens lukt om hen voldoende te ondersteunen en bestaanszekerheid te bieden.

Rekenkamer Utrecht is in januari 2023 gestart met de voorbereiding van een onderzoek naar het armoedebeleid. We hebben daarvoor verschillende gesprekken gevoerd binnen de gemeentelijke organisatie en de belangrijkste beleidsdocumenten bestudeerd. In het voorliggend onderzoeksplan hebben we de achtergrond, het doel en de aanpak van het onderzoek uitgewerkt.

2 ACHTERGROND

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om mensen mee te laten doen in de samenleving. De gemeente Utrecht spant zich daarom al langere tijd in om de armoede in de stad te bestrijden. Armoede is een breed begrip. In bredere zin gaat het niet alleen om in financiële zin rond kunnen komen, maar ook in sociale zin actief kunnen zijn. De gemeente Utrecht hanteert in het armoedebeleid verschillende inkomensgrenzen. Het gaat dan vooral om het Wettelijk Sociaal Minimum (WSM) en 125% WSM. Met de koopkrachtcrisis door de hoge inflatie constateert de gemeente dat deze grenzen niet meer passen om de doelgroep af te bakenen, omdat ook de (lagere) middeninkomens in de problemen komen. Daarmee ontstaan nieuwe doelgroepen.ⁱⁱ Om de ervaringen van deze nieuwe doelgroepen ook in beeld te krijgen, willen we breder in gesprek met huishoudens die aangeven moeite te hebben met rondkomen. In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens dieper in op de belangrijkste ontwikkelingen in het beleid, in de financiën, in de vragen die leven bij raadsleden en in de doelgroepen voor het armoedebeleid.

Rijk en gemeenten samen aan zet in de bestrijding van armoede

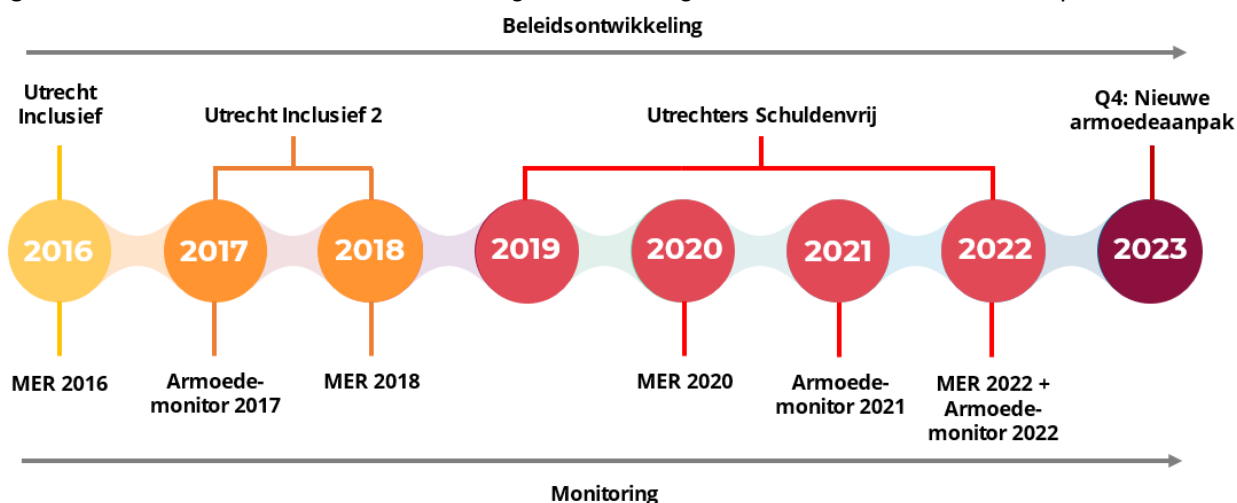
Bij het bestrijden van armoede is de invloed van de Rijksoverheid groot. Inkomenspolitiek is immers aan het Rijk voorbehouden. Het huidige doel van de Rijksoverheid is om het aantal mensen in armoede te halveren van ongeveer 1 miljoen in 2015 naar 0,5 miljoen in 2030. Het kabinet wil dat mensen een voldoende en stabiel inkomen hebben om mee te kunnen doen en vooruit te kunnen komen. Daarom heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in

2022 nieuwe maatregelen aangekondigd.ⁱⁱⁱ De invloed van rijksmaatregelen was eerder ook zichtbaar bij het van kracht worden van de Participatiewet in 2015 en verschillende wetswijzigingen daarna. Naast de invloed van de Rijksoverheid via wetgeving heeft ook de uitvoering van rijksregelingen zoals de energietoeslag een grote invloed op de gemeenten. Dit alles stelt de gemeenten steeds voor nieuwe uitdagingen.

Vanaf 2015 verschillende perioden in de armoedeaanpak

De gemeente Utrecht heeft de armoedeaanpak sinds 2015 op verschillende momenten vernieuwd. De beleidsontwikkeling is zichtbaar in figuur 1. Op 10 december 2015 heeft de gemeenteraad '[Utrecht Inclusief](#)' vastgesteld: de vernieuwing van de Utrechtse Armoedeaanpak voor de periode 2016-2019. De armoedeaanpak bestaat uit maatwerk en tijdelijke ondersteuning. Een jaar later is door de gemeenteraad op 8 december 2016 '[Utrecht Inclusief deel 2](#)' vastgesteld.^{iv} Op basis van nieuwe inzichten wordt een scherper doel van de aanpak geformuleerd en een andere inzet van de armoederegelingen in 2017 voorgesteld. Op 6 juni 2019 heeft de gemeenteraad de [Actieagenda 'Utrechters schuldenvrij'](#) vastgesteld. De eerste pijler van de actieagenda gaat in op rondkomen en meedoen en daarin geeft de gemeente aan door te gaan met de armoedeaanpak. Naar verwachting zal in het laatste kwartaal van 2023 een nieuwe armoedeaanpak worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Figuur 1 *Overzicht van de ontwikkeling en monitoring van de Utrechtse armoedeaanpak.*

De gemeenteraad wordt op verschillende momenten en manieren geïnformeerd over de ontwikkeling van armoede in de stad en de effectiviteit van de armoedeaanpak (zie figuur 1). Zo bevatten de armoedemonitoren van de gemeente alle actuele armoedecijfers. De Minima Effectrapportages (MERs) van het Nibud laten zien hoeveel geld een standaard huishoudtype bij gebruik van alle landelijke en lokale armoederegelingen maandelijks overhoudt. Daarnaast wordt de gemeenteraad geïnformeerd via de reguliere P&C-documenten en de voortgangsrapportages uit het dashboard Werk en Inkomen die ieder kwartaal worden aangeboden.

Structurele armoederegelingen

In tabel 2 zijn de verschillende structurele armoederegelingen van de gemeente Utrecht, de voorwaarden en het gebruik zichtbaar. De gemeenteraad wordt over het gebruik en de geschatte

omvang van de doelgroep geïnformeerd via de Armoedemonitor. Niet voor alle regelingen is de omvang van de doelgroep bekend.

Tabel 2 *Overzicht van de structurele armoederegelingen in Utrecht*

Armoederegeling	Belangrijkste voorwaarde(n)	Gebruik (aantal in 2021)	Omvang doelgroep
U-pas	Max. 125% Wettelijk sociaal minimum (WSM)	37.597	Ca. 22.000 huishoudens
U-polis	Max. 125% WSM, gekoppeld aan U-pas	14.279	Ca. 22.000 huishoudens
Individuele Inkomenstoeslag	Min. 36 maanden max. 110% WSM, geen uitzicht op een hoger inkomen	8.179	Onbekend
Tegemoetkoming Zorgkosten	Max. € 39.000, kosten die niet vergoed worden door de U-polis	2.091	Onbekend
Bijzondere Bijstand	Max. 200% WSM	3.711	Onbekend
Kwijtschelding gemeentebelasting (BghU)	Max. 100% WSM, huurwoning en max. 2 honden.	13.614	Ca. 18.100 huishoudens

Bron: Gemeente Utrecht, *Armoedemonitor 2022*

Structureel bijna € 30 miljoen beschikbaar voor financiële ondersteuning Utrechters

Uit de [Programmabegroting 2023](#) blijkt dat er in Utrecht jaarlijks bijna € 30 miljoen beschikbaar is voor de uitvoering van het minimabeleid.^v In de begroting zijn extra financiële middelen zichtbaar voor kinderen in armoede (structureel € 19.000 per jaar) en de impuls aan het armoedebeleid. De huidige coalitie heeft met het [Coalitieakkoord 2022-2026 “Investeren in Utrecht”](#)^{vi} voor deze impuls € 500.000 in 2023, € 750.000 in 2024 en vanaf 2025 structureel € 1.000.000 extra geld per jaar begroot. In de paragraaf over bestaanszekerheid (1.2) van het Coalitieakkoord 2020-2026 staan twee ambities over het armoedebeleid. Ten eerste willen de coalitiepartijen een impuls geven aan het armoedebeleid door armoederegelingen te vereenvoudigen, ruimhartiger toe te passen en breder toegankelijk te maken. Ten tweede zullen (mogelijke) rijksmiddelen die beschikbaar komen benut worden voor het armoedebeleid, bijvoorbeeld door het verruimen van de mogelijkheden van de U-pas. Ook met het vorige coalitieakkoord werd structureel extra geld beschikbaar gemaakt voor de armoederegelingen. Toen ging het om structureel € 500.000 per jaar vanaf 2019. Voor de structurele armoederegelingen is jaarlijks circa € 13 miljoen per jaar beschikbaar. Daarnaast verstrekt de gemeente Utrecht vanuit het budget voor minimabeleid subsidies aan onder andere de Voedselbank, Stichting Leergeld, Weekendje Weg, en Big Brother Big Sister.

Met grote regelmaat aandacht voor armoede en bestaanszekerheid in de gemeenteraad

In de gemeenteraad is de afgelopen maanden op verschillende momenten gesproken over bestaanszekerheid. Meest recent zijn de debatten in de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (VOWE) in september 2022 en januari 2023, en in de gemeenteraad op 2 februari 2023.

Enkele terugkerende thema's in deze debatten zijn:

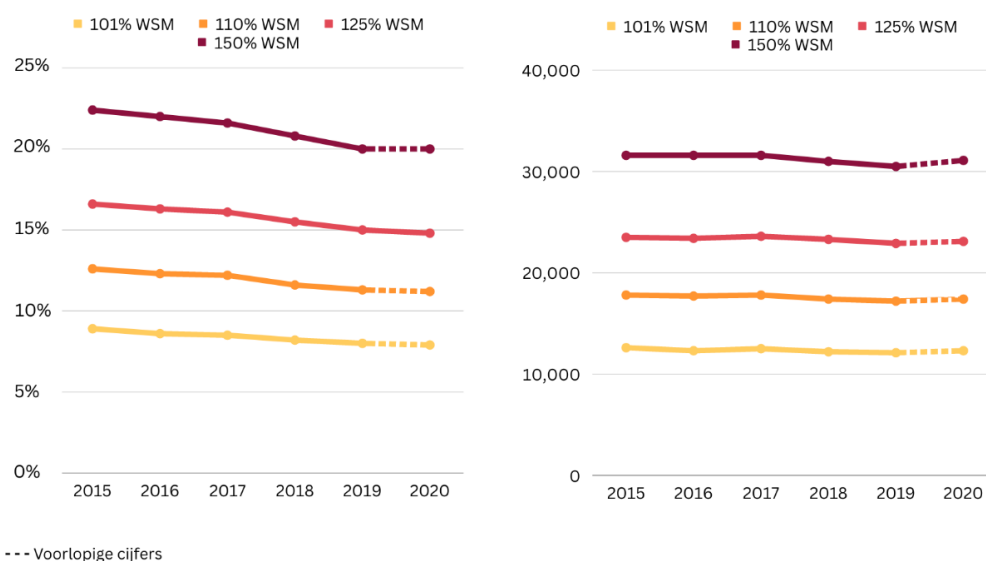
- het bereik van de armoederegelingen, terugdringen niet-gebruik;
- zorgen over specifieke groepen die nog niet door de armoedeaanpak bereikt worden of die door de huidige situatie in de problemen (dreigen te) komen;
- behoefte aan inzicht in de effecten en impact van de armoedeaanpak;
- lobby richting de Rijksoverheid op onderwerpen waar de gemeente minder of geen invloed op heeft, zoals de armoedeval^{vii} en de hoogte van het minimumloon.

In de aanloop naar het nieuwe armoedebelief wordt daarnaast nog nagedacht over de manier waarop de gemeenteraad inbreng kan leveren voor de totstandkoming ervan. Zo heeft de commissie VOWE de behoefte geuit om mee te denken over de leidende principes. De gemeenteraad wordt na het eerste kwartaal 2023 nader geïnformeerd over de planning van het nieuwe armoedebelief en de manier waarop de raad bij de totstandkoming betrokken zal worden.^{viii}

Doelgroep in aantallen stabiel, relatief aandeel neemt af door groei van de stad

Om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor één van de armoederegelingen, gelden verschillende inkomensvoorwaarden. Deze worden vaak uitgedrukt ten opzichte van het wettelijk sociaal minimum (WSM). Hoe hoog het wettelijk sociaal minimum is, is afhankelijk van iemands leefsituatie. In figuur 3 wordt de ontwikkeling van de doelgroepen tussen 2015 en 2020 weergegeven. De grootte van deze groepen lijkt af te nemen als we kijken naar het relatieve aandeel Utrechtse huishoudens rond het wettelijk sociaal minimum. Als we echter naar het werkelijke aantal huishoudens kijken, blijkt dat de omvang tussen 2015 en 2020 ongeveer gelijk is gebleven, of slechts licht is gedaald. Dit komt door de groei van het aantal huishoudens met hogere inkomens in de stad.

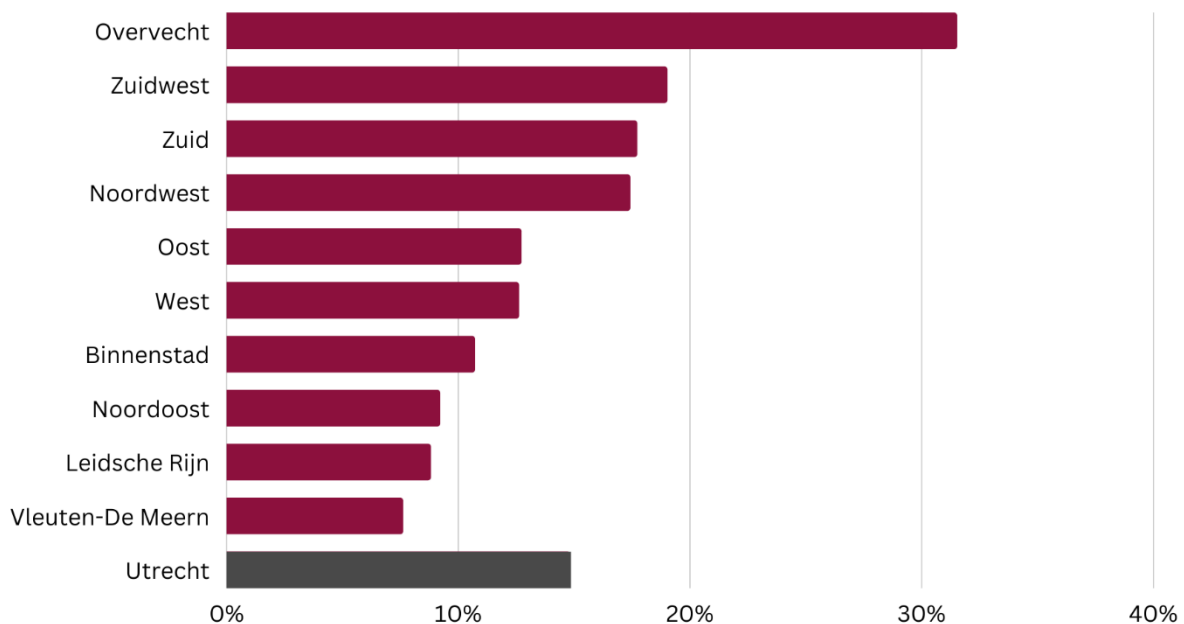
Figuur 3 *Ontwikkeling van de doelgroep, relatief aandeel (links) en aantal (rechts) huishoudens*

Bron: Gemeente Utrecht, *Armoedemonitor 2017*; Gemeente Utrecht, *Armoedemonitor 2022*; CBS, Statline (Geraadpleegd via: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85066NED/table>)

De Utrechtse huishoudens die rond het wettelijk sociaal minimum leven, zijn niet gelijk verdeeld over de stad. Zo valt op dat, in de periode 2015 – 2020, de wijk Overvecht boven de andere wijken uitsteekt, terwijl in Vleuten-De Meern juist minder huishoudens wonen met relatief lagere inkomens. In figuur 4 wordt dit geïllustreerd voor huishoudens met een inkomen tot 125% van het wettelijk sociaal minimum in 2020.

Figuur 4 *Huishoudens met een inkomen tot 125% WSM in 2020 (naar wijk)*

Bron: Gemeente Utrecht, *Utrecht in cijfers, aandeel huishoudens met inkomen tot...% van het wettelijk sociaal minimum*. (Geraadpleegd via: <https://utrecht.incijfers.nl/jive/>)

Probleemstelling

Uit onze verkenning blijkt dat de gemeente Utrecht zich bij het bestrijden van armoede richt op het doel om alle Utrechters te laten rondkomen en mee te laten doen aan de maatschappij. De omvang van de doelgroep tot 125% WSM blijft over de jaren heen min of meer gelijk, maar er komen ook nieuwe groepen bij die met een hoger inkomen toch moeite hebben om rond te komen. Er blijkt brede behoefte aan inzicht in het bereik van de verschillende armoederegelingen en manieren om het bereik en gebruik van regelingen te vergroten. Daarnaast is er beperkt zicht op de effecten van de armoedeaanpak. Daarom willen wij deze aspecten nader onderzoeken.

3 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit onderzoek is om de Utrechtse gemeenteraad inzicht te geven in de effecten van de Utrechtse armoedeaanpak op Utrechtse huishoudens in (dreigende) armoede. We kijken daarbij naar de behoeften van deze huishoudens en in hoeverre de gemeentelijk armoedeaanpak daarbij aansluit en effect heeft.

De centrale vraag van het onderzoek luidt:

Lukt het de gemeente Utrecht om met de armoedeaanpak de Utrechtse huishoudens in (dreigende) armoede te bereiken en is de aanpak effectief?

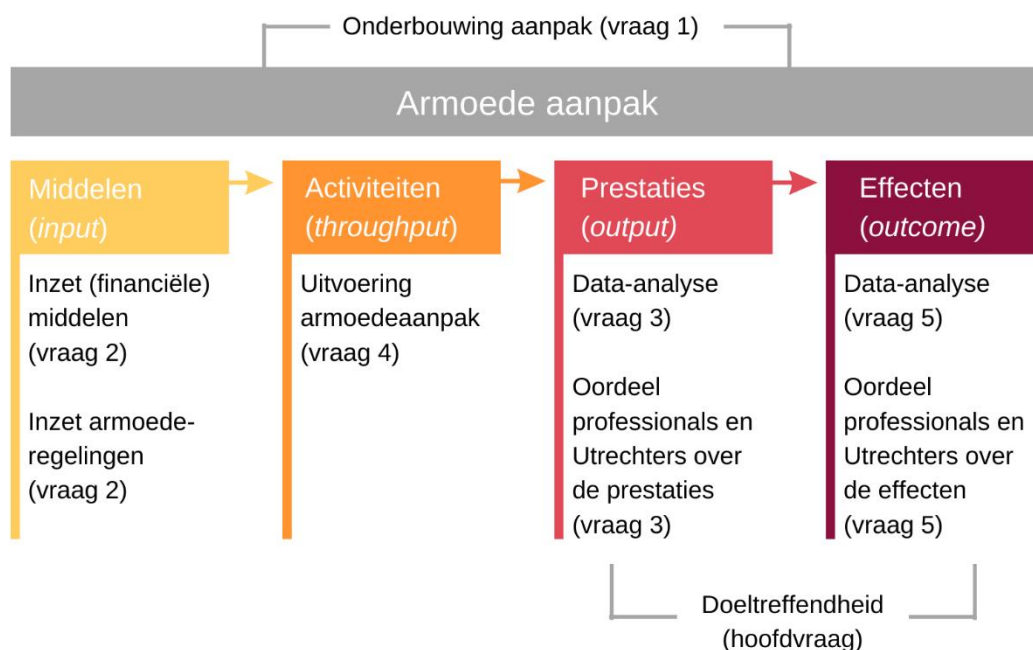
Deze centrale vraag werken we uit aan de hand van vijf onderzoeksvragen:

- 1) Hoe ziet sinds 2015 de Utrechtse armoedeaanpak eruit en is de aanpak goed onderbouwd?
- 2) Welke armoederegelingen en andere (financiële) middelen zet de gemeente in voor de armoedeaanpak?
- 3) Lukt het om de doelgroepen van de armoederegelingen te bereiken?
- 4) Welke behoeften hebben Utrechtse huishoudens in (dreigende) armoede als het gaat om ondersteuning van de gemeente en hoe sluit de uitvoering van de gemeente daarop aan?
- 5) Zorgt de Utrechtse armoedeaanpak ervoor dat Utrechters in armoede beter kunnen rondkomen en (meer) meedoen?

Analysekader

Bij het onderzoek hanteren we onderstaand analysekader. Dit analysekader is gebaseerd op het *input, throughput, output, outcome*-model.

Figuur 5 Analyse kader

Normenkader

Bij de beantwoording van deze onderzoeksvragen – in termen van bevindingen – hanteren wij een normenkader. In tabel 6 is een eerste concept uitgewerkt. In de eerste fase van het onderzoek bespreken we dit in een startgesprek met de gemeentelijke contactpersonen en maken het

normenkader vervolgens definitief. Deze normen nemen we in de uitvoering mee bij de documentstudie, de data-analyses en de interviews. In de nota van bevindingen zetten wij de uitvoering af tegen deze normen, wat leidt tot bevindingen en een beoordeling.

Tabel 6 *Conceptnormenkader onderzoek armoedeaanpak*

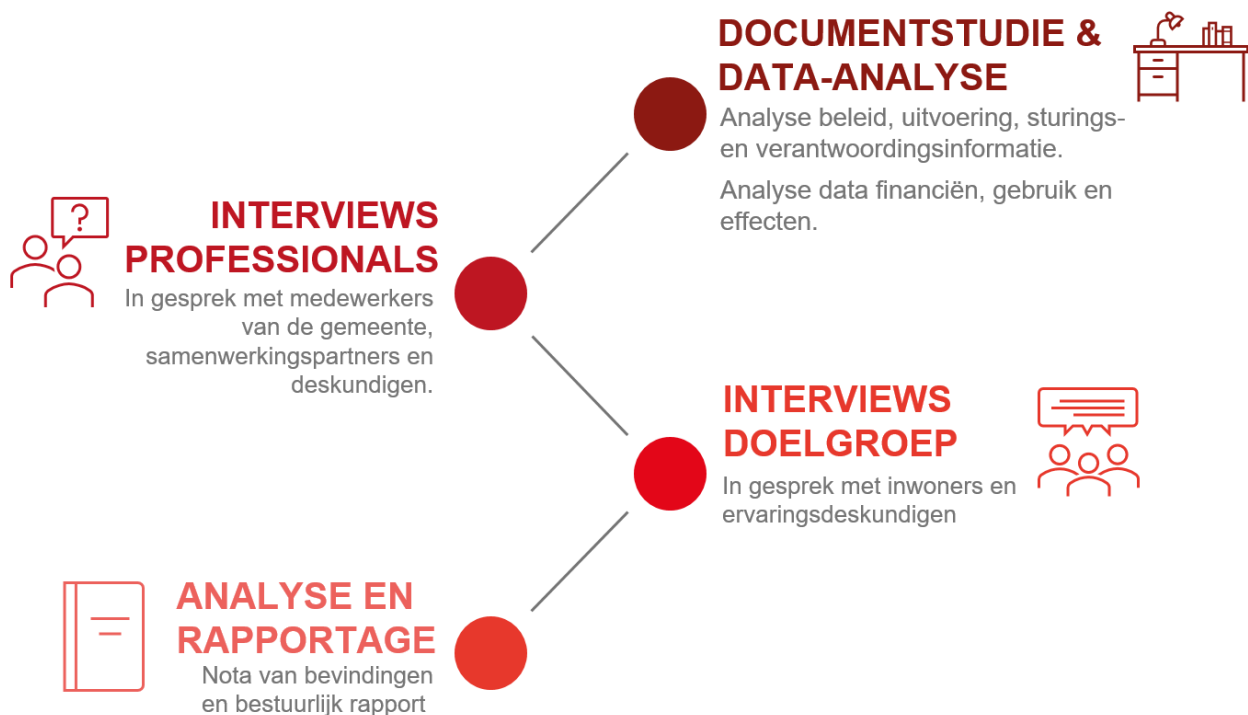
Vraag	Norm	Uitwerking
1. Aanpak en onderbouwing	De gemeente Utrecht heeft de armoedeaanpak goed onderbouwd	De gemeente hanteert duidelijke definities voor armoede en de doelgroepen.
		De gemeente heeft concrete doelen van de armoedeaanpak opgenomen.
		De aanpak sluit aan op de rol en bevoegdheden van de gemeente.
		De gemeentelijke doelen sluiten aan bij de landelijke doelen van armoedebestrijding.
2. Armoederegelingen en (financiële) middelen	Beschrijvende vraag, geen norm.	
3. Bereik	De gemeente Utrecht slaagt erin de gestelde doelen van het bereik van de armoederegelingen te realiseren.	Kwantitatief: Bij de gestelde prestatie-indicatoren over het bereik voldoet de gemeente aan de vooraf gestelde doelstellingen.
		Kwalitatief: Professionals zien dat de gemeente een belangrijke bijdrage levert aan het bereik van de armoederegelingen.
		Kwalitatief: Utrechtse huishoudens in armoede merken dat het de gemeente lukt om de doelgroep van de armoederegelingen (beter) te bereiken.
	De gemeente Utrecht slaagt erin om (nieuwe) doelgroepen te bereiken	Kwantitatief: In de data is zichtbaar dat ook (nieuwe) doelgroepen gebruik maken van de armoederegelingen.
		Kwalitatief: Professionals zien dat Utrechters die moeite hebben om rond te komen en/of mee te doen de armoederegelingen weten aan te spreken.
4. Behoeften en uitvoering	De gemeente sluit in de uitvoering van de armoedeaanpak aan bij de behoeften van de doelgroep als het gaat om rondkomen en meedoen aan de maatschappij.	Kwalitatief: de gemeente Utrecht gaat bij de uitvoering van de armoedeaanpak uit van de behoeften van de doelgroep als het gaat om rondkomen en meedoen aan de maatschappij.

Vraag	Norm	Uitwerking
5. Effecten	De Utrechtse armoedeaanpak zorgt ervoor dat Utrechters in armoede rondkomen en (meer) meedoen.	Kwantitatief: Uit de metingen van het Bewonerspanel blijkt dat van alle " <i>Utrechters die aangeven slecht te kunnen leven van hun inkomen</i> " het percentage stijgt dat ' <i>weinig tot geen problemen ervaart met meedoen</i> '. Analyse zowel op rondkomen als op meedoen.
		Kwalitatief: Professionals zien dat Utrechtse huishoudens in armoede met de geboden ondersteuning rondkomen en (meer) meedoen.
		Kwalitatief: Utrechtse huishoudens in armoede merken dat de armoedeaanpak van de gemeente hen in staat stelt om rond te komen en (meer) mee te doen.

4 PLAN VAN AANPAK EN AFBAKENING

Wij voeren het onderzoek uit aan de hand van vier onderzoeksstappen (zie figuur 7). Deze stappen worden hieronder kort toegelicht.

Figuur 7 Aanpak van het onderzoek in vier stappen.

1. *Documentstudie en data-analyse*

Wij richten ons bij de documentstudie op de armoedeaanpak van de gemeente Utrecht in de periode 2015 tot heden. We brengen in kaart welke doelen en doelstellingen gehanteerd zijn, welke armoederegelingen van kracht waren en hoe de uitvoering is vormgegeven. Daarnaast gaan we na hoe het geld dat beschikbaar was voor armoedebestrijding in deze periode is besteed. We analyseren daarvoor de Planning & Control documenten en zullen aanvullende informatie opvragen over de interne verdeling van de beschikbare gelden.

Voor de data-analyse willen we gebruikmaken van de cijfers die door de afdeling Onderzoek en Advies worden verzameld over de ontwikkeling van de doelgroep en (het bereik van) de verschillende armoederegelingen. De data-analyse draagt bij aan het inzicht in het bereik en gebruik van de verschillende regelingen (onderzoeksvragen 2 en 3) en in de effecten van de armoedeaanpak (vraag 5).

2. *Interviews professionals bij de gemeente, samenwerkingspartners en kennisinstellingen*

Wij gaan binnen de gemeentelijke organisatie in gesprek met de medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van de armoedeaanpak. In een startgesprek bespreken we dit plan van aanpak en de afbakening van het rekenkameronderzoek. Tevens bespreken we dan de onderlinge verwachtingen, wie geïnterviewd zullen worden en het conceptnormenkader. Wij interviewen in ieder geval de medewerkers en ambtelijk en bestuurlijk verantwoordelijken voor de uitvoering van de armoedeaanpak *Utrecht inclusief* (2016 - 2019) en *Utrechters Schuldenvrij* (2019 - 2022). De interviews dragen deels bij aan de beantwoording van de vijf onderzoeksvragen.

De gemeente Utrecht werkt in de armoedeaanpak samen met een groot aantal partners. Zij vormen gezamenlijk de armoedecoalitie.^{ix} Wij willen in ieder geval in gesprek met de 16 partners in de hulp- en dienstverlening en waar mogelijk met de organisaties die de belangen van de doelgroep behartigen. Met enkele deskundigen willen we nagaan op welke manier de Utrechtse armoedeaanpak zich onderscheidt van andere (grote) steden en wat dat voor het bereik en de effecten betekent.

3. *Interviews doelgroep Utrechters in (dreigende) armoede*

Via het netwerk van belangenbehartigers en ervaringsdeskundigen in de armoedecoalitie willen we Utrechters benaderen die moeilijk rond kunnen komen. Daarnaast willen wij de gemeentelijke toegang en de partners in de hulp- en dienstverlening vragen om Utrechters in armoede te attenderen op ons onderzoek. Ook willen wij op bezoek gaan op verschillende locaties waar de doelgroep van de armoedeaanpak zich bevindt. Op voorhand denken wij daarbij aan de uitgiftepunten van de Voedselbank Utrecht en de [sprekuren](#) in de wijk Overvecht, of inwoners die een bezoek brengen aan [De Geldzaak](#) (bijvoorbeeld in de binnenstad of De Uithof), het Servicepunt van Werk en Inkomen in het Stadskantoor of aan de buurtteams. Wij willen via deze wegen in gesprek met inwoners die zich actief bij ons melden of bij de spreekuren aangeven open te staan voor een gesprek.

Wij willen hen vragen stellen over welke behoeften zij hebben aan ondersteuning van de gemeente, hoe bekend de armoedeaanpak van de gemeente is, wat de aanpak van de gemeente Utrecht voor hun leven betekent of kan betekenen en welke effecten de aanpak heeft of kan hebben.

4. *Overkoepelende analyse en rapportage*

Wij analyseren de verzamelde informatie en brengen die in verband met de vooraf vastgestelde normen. De normenbeoordelingen leggen wij vervolgens vast in een conceptnota van bevindingen en leggen die voor aan de ambtelijke organisatie voor feitelijk wederhoor. Na verwerking van de ambtelijke reactie stelt de rekenkamer een bestuurlijk rapport op met conclusies en aanbevelingen. Het geheel wordt vervolgens voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders voor bestuurlijk wederhoor. De rekenkamer maakt daarna het definitieve rapport op met een nawoord, biedt het geheel aan de gemeenteraad aan en zorgt voor verdere openbaarmaking.

Afbakening

Wij houden in de afbakening in ieder geval met de volgende zaken rekening:

- Met dit onderzoek kijken we naar de periode vanaf 2015. Met ingang van 1 januari 2015 was de Participatiewet van kracht. De gemeente Utrecht stelde in december van dat jaar een nieuwe armoedeaanpak voor de jaren 2016-2019 op: *Utrecht Inclusief*. De vernieuwing van de armoedeaanpak werd doorgezet in het actieprogramma *Utrecht schuldenvrij* (zie ook paragraaf 2. Achtergrond).
- We richten ons onderzoek in hoofdzaak op de structurele armoederegelingen die ook beleidsmatig binnen invloedssfeer van de gemeente vallen. Op de uitvoering van (tijdelijke) landelijke regelingen is de gemeentelijke invloed beperkt. Eventuele lessen uit de uitvoering daarvan zullen wij wel meenemen als het gaat om de formulering van aanbevelingen voor de toekomst.
- Armoede draagt bij aan ongelijkheid en uitsluiting in de maatschappij. Ook blijkt uit onze verkenning dat armoede relatief vaak voorkomt in Overvecht. In ons Jaarplan 2023 hebben we kansenongelijkheid en Overvecht als onderwerpen benoemd waar we in onze onderzoeken aandacht aan willen besteden. Daar geven we met dit onderzoek een vervolg aan. Daarnaast gaan we ook nader in op een derde onderwerp: de uitvoering van het beleid.
- De focus komt hiermee te liggen op de aanpak en uitvoering van armoederegelingen door de afdeling Werk en Inkomen. Waar nodig kijken wij ook naar de interne samenwerking met de andere organisatieonderdelen zoals Maatschappelijke Ontwikkeling waar het gaat om Jeugd, Zorg en Veiligheid, en Onderwijs.
- Voor de ervaringen van professionals gaat specifieke aandacht uit naar de partners binnen de Armoedecoalitie. Daarnaast zullen wij enkele externe deskundigen raadplegen die actief zijn voor de Hogeschool Utrecht en de Hogeschool van Amsterdam.

- Om de effecten van de armoedeaanpak in beeld te brengen, gebruiken we vooral kwalitatieve informatie. We gaan in de gesprekken met de professionals en de doelgroep na welke effecten de aanpak heeft. De begrote en bestede bedragen aan de verschillende armoederegelingen zullen we aan de hand van de financiële administratie in kaart brengen. Voor de data-analyses van de doelgroep, het bereik van de armoederegelingen en het beoordelen van de effecten willen wij waar mogelijk samenwerken met de afdeling Onderzoek en Advies, omdat zij beschikken over eerdere, interne analyses.

5 ORGANISATIE EN PLANNING

De volgende personen van de rekenkamer voeren het onderzoek uit:

- Johan Snoei, projectleider / onderzoeker
- Vince van Houten, onderzoeker
- Jelte Schat, onderzoeker

Planning

Uit de [uitvoeringsbrief](#) bij het coalitieakkoord maken wij op dat er voor het vierde kwartaal van 2023 een *Nota nieuw armoedebeloid 2024 - 2027* gepland staat. Daarbij stelt het college wel als voorwaarde dat na het eerste kwartaal 2023 de koopkrachtcrisis moet afnemen en de ontwikkeling van meerjarig beleid mogelijk is. Het doel is daarom om de nota van bevindingen begin van het derde kwartaal af te hebben, en het onderzoek in het derde kwartaal van 2023 in zijn geheel af te ronden en te publiceren.

Stappen	Periode
Documentenstudie en data-analyse	1 ^e en 2 ^e kwartaal 2023
Interviews professionals	2 ^e kwartaal 2023
Interviews doelgroep	2 ^e kwartaal 2023
Overkoepelende analyse en opstellen nota van bevindingen	2 ^e kwartaal 2023
Feitelijk wederhoor	2 ^e kwartaal 2023
Verwerking wederhoor en opstellen bestuurlijk rapport	3 ^e kwartaal 2023
Bestuurlijk wederhoor	3 ^e kwartaal 2023
Beoogde publicatie	3 ^e kwartaal 2023

Contactpersonen

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

- Johan Snoei, onderzoeker en projectleider, j.snoei@utrecht.nl , 06 – 13 90 24 89
- Gerth Molenaar, secretaris rekenkamer, g.molenaar@utrecht.nl , 06 - 49 75 43 00

ⁱ Gemeente Utrecht, afdeling Onderzoek & Advies. *Armoedemonitor 2022. Rapportage ontwikkelingen armoede in Utrecht*.

ⁱⁱ Zie onder andere Gemeente Utrecht (28 september 2022). Raadsbrief *Update koopkrachtcrisis en extra maatregelen*; Gemeente Utrecht (9 november 2022). Raadsbrief *Minima Effect Rapportage & update Koopkrachtcrisis*; Gemeente Utrecht (23 december 2022). Raadsbrief *Aanpak koopkrachtcrisis 2023*.

ⁱⁱⁱ [Armoede verminderen | Armoedebestrijding | Rijksoverheid.nl](#)

^{iv} Deel 2 is een uitwerking van amendement [2015/79](#) waarin de gemeenteraad verzoekt om op basis van de pilot levensgebeurtenissen en de Minima Effectrapportage 2016 opnieuw in gesprek te gaan over de inzet van de armoederegelingen.

^v Hier is de term van de begrotingspost aangehouden.

^{vi} GroenLinks, D66, PvdA, Student & Starter en ChristenUnie. Coalitieakkoord Utrecht 2022-2026. *Investeren in Utrecht. Kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat*.

^{vii} Armoedeval is het verschijnsel dat iemand die gaat werken er in inkomen netto niet op vooruitgaat of er zelfs op achteruitgaat. Het ontbreekt daarmee aan financiële prikkels om te gaan werken.

^{viii} *Conceptverslag openbare vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie*, 19 januari 2023.

^{ix} Zie [Partners – Armoedecoalitie Utrecht \(armoedecoalitie-utrecht.nl\)](#)